

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

4. De interna lege charitatis ad Regulam observantiam necessaria.
Thema. Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum,
qui datus est nobis. Rom. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

EXHORTATIO IV.
IN REGULAM I. SUMMARI.

De Lege interna Charitatis.

T H E M A.

Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris, per Spiritum sanctum, qui datus est nobis. Rom. 5. 5.

VEL:

Interna Charitatis lex, quam Spiritus sanctus scribere & cordibus imprimere solet. Reg. I.

Omnibus
Religiosis
necessaria.

Sic sciamus, quid sit Lex; nullo negotio perspiciemus, quid sit Lex Charitatis. Lex ex mente Doctoris Angelici hic q. 80. a. 4. Est ordinatio rationis, ad bonum commune, ab eo, qui curam habet communitatis, promulgata. Aliis Lex est Actus voluntatis iusta & recta, quo Superior Inferiorem vult obligare ad hoc vel illud faciendum. Ita Arriaga post Suarez disp. l. c. 5. n. 24. Sic Dei Lex est, voluntas, quâ vult & præcipit: *Honora Patrem. Non occides. Non furtum facies.* Sic Lex Ecclesiæ est: *Jejunium observa. Sacrum audi in Festo. Communica in Paschate.* Sic Lex Regis

aut Principis est, quâ aliquid subditis faciendum aut omittendum præscribit.

Imaginari possumus Charitatem, tanquam Reginam quandam, suis subditis, in quibus regnat, Leges dantem; & omnibus ac singulis virtutibus quodammodo imperantem, quibus dæ dictamina, ut in actum exeant, hoc vel illud agant aut omittant, quod in regulis præscribitur aut vetatur. Atque secundum hanc Legem vivere primæ Societatis nostræ Patres decennio, antequam Regulæ & Constitutiones à S. Ignatio conscriberentur & promulgarentur, eaque ad conservationem & gubernationem Societatis plus quam ullæ externæ constitutiones adjuvat.

Ut

Ut igitur hæc interna Charitatis Lex in nobis vigeat, eamque à Spiritu S. obtinere satagamus, si fortasse eà careamus, nonnulla motiva indicabimus.

I.
Legem
internam
Charitatis
suadet
Charitas
Dei Pa-
tris.

I. Motivum primum desumere licet ex infinito; æternoque Domini Dei nostri, erga nos amore: si enim Divina Bonitas non lucri sui gratiâ; sed ex Lege Charitatis internâ, & amore immenso Societatem JESU, per famulum suum Ignatium condidit; nosque à mundo, ac æternæ damnationis periculo amanter eduxit, ad Societatem efficaciter pertraxit, & à pessimis Mundi Legibus seu Regulis liberavit; quæ & enarrat Sanctus Gregorius L. 10. Moral. c. 16. Sunt hæc: *Cor machinationibus tegere, sensum verbis velare, quæ falsa sunt, vera ostendere; quæ vera sunt, falsa demonstrare: Honorum culmina querere; adeptâ temporalis gloria vanitate gaudere; irrogata ab aliis mala, multiplicius reddere: cum vires suppetant, nullis resistentibus cedere, cum virtutis possibilitas deest, quidquid exple- re per malitiam non valent, hoc in pacifica bonitate simulare;* & hujusmodi alia innumera. Quod, inquam, nos ab hujusmodi perveris Legibus, Cælestis Pater ad eò benignè liberârit, & ad sanctas Societatis JESU Regulas, sanctè servandas, paternè evocârit; voluitque, ut non tantum essent sui in nos amoris & benevolentia testimonia; verum etiam funiculi Charitatis, & vincula amoris, quibus nos ad se pertraheret, pertractos astringeret, sibi que astrictos uniret; an non acquissimum est, ut nos quoque pari referamus, amorem amore compensemus; & Regulas ex Charitate concessas, non ex

pœnæ metu, non ex humano respectu; sed ex Charitate observemus?

II. Motivum alterum suppetit, eximus Christi Domini in Patrem & nos amor: Christus enim duas quodammodo habuit Regulas, seu Leges; alteram externam, internam alteram: externam innuit, in sermone post cœnam supremam habito, Joan. 14. 31. *Sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio; Surgite eamus hinc.* Internam verò indicat eodem loco *¶. eodem: Ut cognoscat mundus, quia diligo Patrem.* Atque hac Lege interna Charitatis urgebatur ad agendum & patiendum pro nobis, tamen nullum mandatum externum à Patre accepisset; ita ut absque eo ex solo erga Patrem, ejusque beneplacitum (nam, quæ placita sunt ei, facio semper, inquit Joan. 8. 29.) uti & erga nos mortales amore, ad terram, ad stabulum, ad passionem & mortem libens descendisset. Hæc si bene perpendamus, Charissimi an non æquum esse censuimus, ut tanta Redemptoris nostri dilectioni nos quoque respondeamus; & beneplacitum ejus impleamus, regulasque ex Lege Charitatis, & reciproco erga Christum amore Regulas nostras observemus?

Imò si & alterum consideremus, quod ipse Christus Dominus noster, aliquâ ratione servavit, Regulas nostras: quales sunt, de propria & aliena salute, & perfectione quaerenda, de indifferentia locorum, de crucis & contemptus ambitu, de mortificatione continua, de paupertate Evangelica, de castitate & obedientia, &c. Idque ex infinito erga nos amore; & ut nobis

H.
Charitas
Dei Filii.

N in ea-

in earum observatione, exemplo luculento prælueret; an non æquitati & charitati mutuz consentaneum esse existimabimus, ut tametsi leges externæ non extarent, nos tamen ex interna Charitatis Lege eas impleamus? & licet nulla præscripta esset, de meditatione, de resurrectione stato tempore, de mortificatione, de examine, paupertate, charitate, zelo animarum &c. Regula, nos tamen prædicta, omni diligentia exequamur? hæc si præstemus fideliter, tam domi, quam foris, tam absente, quam præsentate Superiore, verè nobis dicere licebit cum Apostolo: *Charitas Christi urget nos. 2. Cor. 5. 14.*

III.
Charitas
Spiritus
sancti.

III. Tertium motivum suggerit, immensa Spiritus sancti Charitas: quo afflante, ut loquitur Julius III. Pontifex & Paulus V. in Bulla, quæ incipit: *Regimini*: & Spiritu sancto inspirante ut inquit Paulus V. in Bulla, *Quantum Religio*: Leges Societatis à S. Ignatio conditæ sunt. Si enim divini illius Spiritus Charitas infinita, ex amore nostræ salutis æternæ, & perfectionis Religiosæ Regulas S. Patri nostro inspiravit; easque velut Scalas demisit; ut per eas ad perfectionem primò, ac deinde ad cælum conscenderemus: an non par est, nos vicissim ex amore erga Spiritum sanctum, atque ex Lege Charitatis per illas alacriter ascendere?

Moveat igitur nos, Charissimi, hæc divina Charitas, nisi enim hæc nos impulerit, difficulter ad ardua virtutum actus in Regulis præscriptos eluctabimur. Urgeat nos Charitas Christi, ut in quacunque occasione sive apud domesticos, sive externos, sive adfuit, sive

absit Superioris oculus, omni humano respectu superato, difficultatèq; perrupta, regulis exactè nos conformemus. Impellat Spiritus sancti amor, & ab eocordibus nostris inscripta Lex interna Charitatis; ut nunquam extraordinarias facultates, dispensationes, permissiones, exemptiones, immunitates, laxitates, superfluitates, commoditates, impunitates, tanquam regularum nostrarum labe, injurias, pelles, quaramus, aut admittamus: Sed hæc Lege internâ aurigante, in omnibus officiis, locis, occasionibus, conversationibus, missionibus, regulis exactè obsequamur: Hæc ratione, nos genuinos Societatis JESU Filios, esse ostendemus, & plurima scandala aliæque minis laudata vitæ exempla declinabimus.

IV. Exemplane desideratis, in quibus proprius iste Societatis nostræ Spiritus, Spiritus, inquam, non timoris, sed amoris, & Lex interna charitatis effulgeat? Aspiciat, Charissimi, primavos Societatis nostræ Patres ac Patriarchas, qui licet nondum leges nostræ conscriptæ essent, ea tamen præstabant quæ nunc Constitutiones scriptæ imperant, ex sola Lege interna Charitatis. Nondum illos obstringebat ullum votum recusandi Episcopatus & dignitates; nihilominus, omnibus viribus, rejecerunt Episcopatum Tergestinum P. Claudius Jajus, Labacensem P. Jacobus Laynus, Viennensem P. Petrus Canisius; pariter P. Nicolaus Bobadilla Episcopali repugnans cathedræ, testatus est, se non ad amplitudinem & honorem; sed ad humilitatem, vitamque obscuram esse vocatum. Nullum dein-

deinde votum erat, nulla constitutio, ut Episcopus electus e Societate, consilium Patris Generalis Præpositi audiret; ultrò tamen à Spiritu sancto edoctus Patriarcha Aethiopa Joannes Nunnus Barretus, ad hoc se obstrinxit: mox enim ubi Patriarchatum coactus adiret, à S. Ignatio virum designari petiit (cùm sum ob locorum distantiam consulere nequiret) cujus consilia sequeretur. Tertio: S. Franciscus Xaverius multa ordinabat, faciebaturque in India, scriptis nondum Regulis; eadem tamen erant, quæ S. Ignatius disponebat, agebatque in Europa; eodem quippe amoris Spiritu, eadem charitatis lege ducebantur. Quarto: Multa heroica facinora præstitere iidem primi nostri patres, nunc in constitutionibus expressa, & nisi ipsi autè ea præstitissent, fortassis non exprimenda. Quinto: Nondum exarata erant Regula in chartis, de propria alienaque salute & perfectione impensè quaerenda: & quam illi indefensè ea quaerebant? Nondum condita erat lex, de indifferentia ad quævis Mundi loca: & quam promptè illi ad quævis etiam remotissima, provolabant? Nondum erat Constitutio de mortificatione, paupertate, de hospitalibus, de mendicatione ostiatim instituenda, aliaque quàm plurimæ, & tamè quàm alacriter & fortiter hæc omnia non solum acceptabant, sed etiam ambiebant, & in deliciis reponebant, solà docti, ductique lege interna charitatis.

Magna igitur, ut cernimus, hujus legis, tum in directione, tum in executione regularum externarum vis est & efficacia; sine qua, illa mortuæ quodam-

modo, & infructuosæ jacent; ut merito S. Fundator, legem hanc internam, potius ad conservationem & profectum Societatis, quàm ulla constitutiones externas, adjururam, existimavit.

Quæ cum ita sint, Dilectissimi, si genuino & primævo Patrum nollionum Spiritu, regi desideratis: Si perfectionem seriò adipisci cupiatis; curandum vobis est, precibus, suspiriis, votis, studiis, & modis omnibus, ut, si nondum possideatis, à Spiritu sancto interna hæc Charitatis lex cordibus vestris profundè inscribatur: Hæc vos magis, quàm ulla minæ aut pœnæ, ad observationem regularem, ac disciplinæ observantiam impellet: Hæc Regulas externas in se, quodammodo mortuas in vobis animabit & vivificabit: Hæc suaviter movebit & excitabit, ut Instituti nostri formam obscuram, latentemque in chartis, omnium oculis præcise exhibeatis: absque hac, actum est cum omni disciplina religiosa: legantur, quot mensibus Regula, discentur culpæ & pœnæ, advigilent Superiores, constituantur Syndici, deferantur defectus notati, frustranea erunt omnia. Ausim dicere absque hac, aut in Societate non perseverabitis, aut saltem desideratam perfectionem, nunquam acquiretis. Quare ô sancte Spiritus! ad te supplices convertimur; Tu Digitus paternæ dexteræ, rege nos, move nos, forma nos, anima nos: vivifica nos, & hanc internam charitatis legem, ad externarum observationem adeò necessariam, vel ab ipso Tyrocinio, cordibus nostris tam altè insculpere dignare, ut in omni retro ætate, nullâ unquam ratione deleatur.